

Bookmine: 't Stad wordt een grote bibliotheek

De collectie van Antwerpse bibliotheken wordt exponentieel vergroot. Tenminste: dat is het opzet van Bookmine, een digitaal platform waar mensen hun boeken ter beschikking kunnen stellen van anderen. "Het boek is een opstapje, waaruit een community kan ontstaan."

Bastien Lauwers en **Martijn Gys** zijn twintigers met een missie. Die ontstond in bibliotheek Permeke. "Daar heb ik gemerkt dat ik niet altijd vond wat ik zocht", steekt Bastien (25) van wal. "Ik studeerde filosofie en het aanbod boeken daarover is relatief beperkt. Ik ben daarom op zoek gegaan naar alternatieven: universiteitsbibliotheken, boekenhandels, online... Maar toen al bedacht ik dat meerdere Antwerpenaren het boek, waar ik naar op zoek ben, in huis hebben."

Er zijn al veel manieren om boeken te ruilen, zoals ruilkasten waar je gratis een boek kan uithalen en een ander kan inplaatsen. "Dat spreekt aan, maar ik wou een nog breder doelpubliek aanspreken. Tijdens mijn stage bij [TouchTime](#) [1] onderzocht ik daarom de meerwaarde van de peer-to-peeruitwisseling aan boeken. Toen ontstond het idee voor Bookmine."

"Er is in Antwerpen alleen al een enorme schat van boeken, een collectie die we willen ontsluiten op een leuke manier" Bastien Lauwers

Jullie willen een peer-to-peerplatform voor de uitwisseling van boeken opstarten. Een Uber of AirBnB voor boeken, zeg maar.

Bastien: (*knipt*) Er is in Antwerpen alleen al een enorme schat van boeken, een collectie die we

willen ontsluiten op een leuke manier. Want niet alleen de boeken zijn interessant: de mensen die ze bezitten, interesseren zich ook in de thematiek waarover ze boeken hebben.

Martijn: Het lijkt ons erg interessant om een platform uit te bouwen voor mensen met gelijkaardige literaire interesses. Ik zie Bookmine als veel meer dan het uitwisselen van literatuur. Dat is slechts een opstapje voor de kennisdeling die we beogen. Er kan een community uit ontstaan, met experts, tips, boekenadvies...

Bastien: Onze focus ligt op het boek. Dat vormt de aanleiding om in contact te komen met gelijkgestemden.

Het is een simpel, maar geniaal idee. Zijn er voorbeelden uit het buitenland?

Bastien: In Amsterdam is er [BKSY](#) [2], een app waarbij iedereen zijn of haar boeken kan delen met zijn vrienden. Je kan ze in een virtuele bib uploaden door ze in te scannen. Zo kan je je hele collectie inventariseren.

Martijn: Wij willen echter een ander model verkennen. Al je boeken uploaden: dat is heel aanbodgestuurd. Wij willen vooral reageren op vragen van onze gebruikers.

Hoe gaat dat concreet in zijn werk gaan? Stel: ik ga op reis en wil me nog even inlezen alvorens ik vertrek.

Bastien: Wel, we moedigen mensen aan om een profiel aan te maken, al dan niet gekoppeld aan hun bibliotheekaccount. Daarop kunnen ze dan zoeken naar een boek binnen bredere thema's. Bijvoorbeeld: "Ik zoek een reisboek over Turkije". Wie heeft aangegeven dat hij of zij interesse heeft in die thematiek, krijgt dan een melding. Die kan leiden tot een match: de boekeigenaar kan aangeven dat hij of zij het boek wil uitlenen, zonder enige vorm van druk, of doorverwijzen.

Welke boeken denk je allemaal te ontsluiten?

Martijn: We proberen nu in kaart te brengen wat er allemaal is. Dat gebeurt via enkele focusprojecten, bijvoorbeeld voor studenten middelbaar onderwijs. Boekeigenaars kunnen namelijk fungeren als wegwijzer in een wereld van boeken en kennis.

Bastien: Een voorbeeld: mijn nonkel is een boekenwurm die een gigantische boekencollectie heeft over Afrika, West-Afrika, Congo... Het lijkt me enorm interessant dat jongeren die een eindwerk schrijven over Congo in contact komen met hem voor boeken, tips, kennis, ervaring, verhalen... Dat kan die student dan op weg zetten naar een fantastisch eindwerk.

Martijn: Bookmine is een manier om interessante burgers te leren kennen die een zekere passie hebben rond een bepaalde thematiek. Ook over kookboeken hebben we nagedacht: dat kan interessant zijn om mensen van verschillende culturen met elkaar in contact te brengen.

"Als mensen met verschillende achtergronden aan kennisdeling doen, landen we waar we willen zijn" Martijn Gijs.

Jullie gaan waarschijnlijk boeken aantreffen die een bib zelden gaat aanbieden. Anderstalige collecties, bijvoorbeeld.

Bastien: (*knikt*) Bookmine wil ook een tool zijn om de schotten tussen gemeenschappen te doorbreken. Door fysiek en digitaal samen te brengen, kunnen we de sociale cohesie versterken.

Martijn: Het klinkt cliché, maar het is een en-en-verhaal. Als we mensen met verschillende achtergronden zo ver krijgen om samen aan kennisdeling te doen, landen we waar we willen zijn, zowel qua bibliotheek- als lokaal cultuurbeleid.

Bastien: We beschouwen het district Borgerhout daarom als proeftuin voor Bookmine. Daar tref je heel wat diversiteit aan en heerst ook een sharing-mentaliteit. De bibliotheek is evenwel de kleinste van alle Antwerpse districten. Ze mist ook een anderstalige collectie en die kunnen we misschien aanboren met Bookmine.

Zijn er volgens jullie meer boeken in privé-bibliotheken dan in de openbare?

Bastien: Zeker en vast. De bib zit ook in een veranderingscontext: hoe kan ze nog relevant blijven voor de samenleving? De collectie zelf staat niet meer centraal, maar wel wat ze met de collectie kan doén.

Martijn: Er zit ook druk op de collectie: door de digitalisering gaat het razendsnel. Mensen verwachten méér van een bibliotheek. Daardoor is ze vandaag de dag meer een 'belevingsplek' dan een magazijn met boeken. Maar daardoor bots je op beperkingen qua middelen en ruimte, zeker als je activiteiten en workshops wil organiseren. Met Bookmine wordt de stad Antwerpen één grote bibliotheek.

Wat wordt dan de rol van de fysieke bibliotheek?

Martijn: De echte bibs spelen in dit verhaal nog een heel belangrijke rol. Ze hebben de opdracht een innoverende, actuele, vraaggerichte en diverse collectie aan te bieden. Als ze die collectie dankzij het digitaal platform kunnen aanbieden én uitbreiden, is dat een win-winsituatie.

Bastien: De bib is en blijft de spil van de Antwerpse leescultuur. Ze kan investeren in een digitaal platform waar je ontleningen kan bijhouden en ook dienen als een uitwisselpunt, als ontmoetingsplek.

Martijn: Wij zetten sowieso al hard in op de bibliotheek als ontmoetingsplek. Ook voor Bookmine is dat belangrijk: de drempel om bij iemand thuis af te spreken, is vrij groot. De bib is een neutrale plek in de openbare ruimte waar je gemakkelijk mensen kan ontmoeten.

Bastien: We kunnen misschien een nieuwe doelgroep aanspreken. Met Bookmine kunnen we meer, en ook meer diverse mensen bereiken. Allemaal positieve gevolgen, maar niet onze initiële bedoeling. Die is: ontmoeting en kennisdeling stimuleren.

Er kunnen evenwel problemen de kop opsteken: wat als een boek niet teruggebracht wordt naar de rechtmatige eigenaar?

Bastien: We rekenen op de goodwill van mensen en hun liefde voor het boek. Een boek van iemand anders hoor je ook met liefde te behandelen. We brengen bovendien gelijkgestemden in contact met elkaar. Zo ontstaat er hopelijk een vertrouwensband, waardoor de man of vrouw die het boek uitleent de ontleener ook vertrouwt.

Martijn: Maar we zijn ons daar zeker van bewust. Daarom dat we voorlopig niets met kunstboeken gaan doen. Dat zijn meestal dure boeken die mensen niet graag uitlenen en waar ze meestal ook aan gehecht zijn. Dat is dus geen piste die we snel gaan bewandelen.

Bastien: We denken ook na over manieren om garanties te bieden. We kunnen iemand uit een bepaalde groep weren, of een feedbacksysteem invoeren... Maar het mag ook geen TripAdvisor worden: de cultuur van vertrouwen moet overeind blijven.

Martijn: We willen ons nu vooral richten op het mogelijk maken van die boekuitwisseling, kennisdeling en ontmoeting. In een tweede fase zullen we ook de obstakels verder bekijken, maar ik denk dat we die kunnen overwinnen. Los daarvan: een uitgebreid boekenaanbod is onontbeerlijk.

Overtuig me eens: waarom zou ik mijn boeken op Bookmine zetten?

Bastien: Wel, ik denk het vanuit jezelf moet komen. *Sharing is caring*. Als je boeken en expertise bezit, wil je toch wel in contact komen met mensen die over dat thema meer te weten willen

komen? Zo leer je mensen uit je omgeving kennen met gelijkaardige interesses.

Martijn: Los daarvan denken we ook aan beloningen. A-kaartpunten, bijvoorbeeld. De experts kunnen misschien ook voordelen in de bib genieten...

Bastien: Een belangrijke nieuwe piste die we momenteel aan het verkennen zijn, is dat je als boekeigenaar ook interesse kan hebben in boeken van iemand anders. Misschien moeten we dus ook een platform oprichten dat boekenruil mogelijk maakt. Voor een boek dat je geeft, is er ook een boek dat je krijgt. Een soort Tinder voor boeken (*lacht*).

“Voor een boek dat je geeft, is er ook een boek dat je krijgt. Een soort Tinder voor boeken” Bastien Lauwers (rechts op foto)

Martijn: Ja, boeken swipen! En suggesties, zoals ‘Andere gebruikers lezen ook...’ willen we ook implementeren. Persoonlijke tips trekken mensen vaak over de streep om dit of dat te lezen.

Bastien: (*knikt*) In het hele verhaal is leesbevordering cruciaal. We willen dan ook samenwerken met leesbevorderende organisaties zoals ‘Iedereen Leest’ en ‘De Dagen’, omdat onze ideeën overlappen. Bovenlokale cultuurorganen zoals [Cultuurconnect](#) [3] hebben ook al hun interesse laten blijken, en van het project ‘Leuven Leest’ kunnen wij veel opsteken.

Martijn: Als digitaal strateeg voor lokaal cultuurbeleid vind ik het ook maar logisch dat we dit niet alleen in Antwerpen ontwikkelen. Als meer steden in dit project stappen, groeit de kans dat dit project slaagt.

Wat zijn nu de eerste stappen?

Bastien: Volgende maand willen we beginnen proefdraaien met een concreet testplatform. Een klein team van enthousiaste web developers bouwt nu aan het platform.

Martijn: Daarnaast zijn we natuurlijk op zoek naar een enthousiaste lezerscommunity, trekkers voor ons platform. Het gaat dan om mensen die gepassioneerd zijn door lezen en met elkaar in contact willen treden. Maar interesse zal er zijn, zeker als de stad Antwerpen er zich achter zet.

Slotvraagje: zijn jullie zelf fervente lezers?

Martijn: (*lacht*) Ik niet. Ik ben meer met muziek bezig. Al merk ik wel dat ik geprikkeld word. Zeker als iemand me een boek aanraadt, lees ik dat graag.

Bastien: Zo komen we meestal in aanraking met literatuur. Daarom moet je het aanbod van Bookmine niet zien als complementair met de bib. Het zijn net de persoonlijke tips van andere gepassioneerde lezers die écht een verschil kunnen maken.

Foto's (c) Frederik Beyens

Bron URL: <http://stadslab2050.be/open-stad-deeconomie/bookmine/bookmine-%E2%80%99t-stad-wordt-een-grote-bibliotheek?page=1>

Links

[1] <http://www.touchtime.coop/>

[2] <http://www.getbksy.com/>

[3] <http://www.cultuurconnect.be/>